

Stanowisko Rady

Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Szczecinie

z dnia 4 lutego 2014 r.

w sprawie Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący oceny krajowych regulacji w zakresie dostępu do zawodów

COM(2013) 676 final z dnia 02.10.2013 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 3 i 5 oraz ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 roku o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (t.j. Dz. U . z 2009 r. Nr 93 poz. 767 ze zmianami), posiadając umocowanie prawne do reprezentowania i ochrony zawodu lekarza weterynarii oraz zajmowania stanowiska w sprawach polityki państwa w zakresie weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego jak również, do opiniowania projektów ustaw i innych aktów prawnych dotyczących ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego, ochrony środowiska i wykonywania zawodu lekarza weterynarii bądź występowania o ich wydanie; po wnikliwej analizie Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący oceny krajowych regulacji w zakresie dostępu do zawodów (Druk COM(2013) 676 final z dnia 02.10.2013 r.)

Rada Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Szczecinie uwzględniając:

1. Dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych zmienioną Dyrektywą 2013/55/WE z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie

L.P

(UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”), a w szczególności motyw 6 preambuły dyrektywy 2005/36/WE mówiący, iż wprowadzanie ułatwień w świadczeniu usług musi odbywać się przy pełnym poszanowaniu wymogów w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony konsumentów. Dlatego należy ustanowić szczególne przepisy dotyczące przedstawicieli zawodów regulowanych, związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym, którzy świadczą usługi transgraniczne tymczasowo lub okazjonalnie, jak również motyw 15 preambuły dyrektywy 2013/55/WE mówiący, iż Ustawiczny rozwój zawodowy przyczynia się do bezpiecznego i efektywnego wykonywania zawodu przez specjalistów, którzy korzystają z automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych. Ważne jest, aby zachęcać do dalszego wzmocnienia ustawicznego rozwoju zawodowego w przypadku tych zawodów. **Państwa członkowskie powinny w szczególności wspierać ustawiczny rozwój** zawodowy lekarzy, lekarzy specjalistów, lekarzy ogólnych, pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną, dentystów, wyspecjalizowanych dentystów, **lekarzy weterynarii**, położnych, farmaceutów i architektów. Środki przyjęte przez państwa członkowskie w celu wspierania ustawicznego rozwoju zawodowego w przypadku tych zawodów powinny być podawane do wiadomości Komisji, a państwa członkowskie powinny prowadzić wymianę najlepszych praktyk w tej dziedzinie. Ustawiczny rozwój zawodowy powinien obejmować zmiany techniczne, naukowe, regulacyjne i etyczne oraz stanowić dla specjalistów motywację do uczenia się przez całe życie w ich zawodzie.

2. Fakt, iż art. 38 zmienionej dyrektywy precyzuje na poziomie minimalnym kształcenie lekarzy weterynarii w krajach Wspólnoty Europejskiej, wskazując, iż kształcenie lekarzy weterynarii obejmuje co najmniej pięcioletni okres studiów teoretycznych i praktycznych prowadzonych w pełnym wymiarze godzin, co można dodatkowo wyrazić przy pomocy równoważnych punktów ECTS, w trakcie których realizowany jest co najmniej program określony w załączniku V pkt 5.4.1, odbywanych na uniwersytecie lub w instytucji szkolnictwa wyższego prowadzącej kształcenie na poziomie uznanym za równorzędny lub pod nadzorem uniwersytetu. Odbycie przez daną osobę kształcenia weterynaryjnego gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

J.P.

- a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się działalność lekarza weterynarii, oraz wiedzę na temat prawa Unii dotyczącego tej działalności;
 - b) odpowiednią wiedzę na temat budowy, funkcjonowania, zachowania i potrzeb fizjologicznych zwierząt, a także umiejętności i kompetencje potrzebne do ich chowu i hodowli, żywienia, zapewnienia dobrostanu, rozmnażania i higieny ogólnej;
 - c) umiejętności i kompetencje kliniczne, epidemiologiczne i analityczne wymagane w celu zapobiegania chorobom zwierząt, ich diagnozowania i leczenia – co obejmuje znieczulenie, aseptyczne operacje chirurgiczne i eutanazję – w odniesieniu do pojedynczych zwierząt jak i do stad, w tym szczegółową wiedzę na temat chorób, które mogą być przenoszone na człowieka;
 - d) odpowiednią wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie prewencji weterynaryjnej, w tym kompetencje związane z zapytaniem i certyfikacją;
 - e) odpowiednią znajomość higieny i procesów technologicznych stosowanych przy produkcji, wytwarzaniu oraz wprowadzaniu na rynek pasz dla zwierząt lub produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi, w tym umiejętności i kompetencje niezbędne do zrozumienia i wyjaśniania dobrych praktyk w tym zakresie;
 - f) wiedzę, umiejętności i kompetencje wymagane do odpowiedzialnego i rozsądnego wykorzystywania weterynaryjnych produktów leczniczych w celu leczenia zwierząt, a także w celu zagwarantowania bezpieczeństwa łańcucha żywnościowego i ochrony środowiska.”;
3. Fakt, iż The European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE), jako organ akredytujący wydziały medycyny weterynaryjnej w Europie jedynie Wydział Medycyny Weterynaryjnej w Olsztynie na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim zatwierdził warunkowo w 2012 r., zaś pozostałym wydziałom w następstwie audytu w latach 2009-2011 odmówił zatwierdzenia jako spełniających wspólnotowe wymagania w zakresie kształcenia w zawodzie lekarza weterynarii. Należy podkreślić, iż system oceny wydziałów został pomyślany jako program wzajemnej oceny i został utworzony i finansowany w latach 1985-1993 przez Komisję Europejską na podstawie zalecenia Komitetu Doradczego ds. Kształcenia Weterynaryjnego (Zawodowego).

J.P.

4. Fakt, iż z pieniędzy publicznych edukacja na wydziałach medycyny weterynaryjnej finansowana jest bez uprzedniej analizy możliwości dydaktycznych uczelni oraz bez uwzględnienia potrzeb rynku pracy, co jest rozwiązaniem przyjętym w Polsce w odniesieniu do innych zawodów lekarskich na mocy art. 8 ust.9 ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572t.j. ze zmianami) w brzmieniu: *Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, limit przyjęć na kierunki lekarski i lekarsko-dentystyczny w poszczególnych uczelniach, uwzględniając zasady określone w ust. 4, możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych kierunków.*
5. Na mocy art. 59 dyrektywy 2013/55/WE Państwa członkowskie zostały zobligowane do 18 stycznia 2016 r. do sprawdzenia, czy *wymogi, zgodnie z którymi w ramach ich systemu prawnego dostęp do zawodu lub jego wykonywanie, w tym korzystanie z tytułów zawodowych oraz działalność zawodowa dozwolona na podstawie takich tytułów, i o których mowa w niniejszym artykule jako o „wymogach”, są możliwe tylko dla osób posiadających określone kwalifikacje zawodowe, są zgodne z następującymi zasadami:*
- a) wymogi nie mogą prowadzić do bezpośredniej ani pośredniej dyskryminacji ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania;*
 - b) wymogi muszą być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego;*
 - c) wymogi muszą być odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu i nie mogą wykraczać poza to, co niezbędne do osiągnięcia tego celu.*
4. Ust. 1 ma również zastosowanie do zawodów regulowanych w danym państwie członkowskim przez stowarzyszenie lub organizację w rozumieniu art. 3 ust. 2 oraz wszelkich wymogów związanych z członkostwem w tych stowarzyszeniach lub organizacjach.
- I w następstwie powyższego Państwa członkowskie muszą rozstrzygnąć czy zasadne jest utrzymanie dotychczasowych regulacji w zakresie dostępu do zawodu ze wskazaniem, czy inne rodzaje regulacji stosujące się do wykonywania danego zawodu zostały usunięte lub przeanalizowane;
- Ponadto we wzmiankowanym okresie państwa członkowskie mają zaproponować modyfikację dotychczasowych regulacji, na przykład w drodze przeglądu wymogów dotyczących kwalifikacji, który może skutkować m.in.

K.P.

skróceniem czasu trwania programu szkoleniowego lub praktyki bądź zmniejszeniem zakresu.

Ponadto dokonany zostanie przegląd działalności zastrzeżonych dla danego zawodu (np. zastrzeżenie jedynie działalności wymagających specjalistycznej wiedzy lub działalności podwyższonego ryzyka) oraz ewentualne zastąpienie regulacji w dotychczasowej formie innym systemem mogącym zapewnić jakość usług, np. ochroną prawną tytułu zawodowego lub dobrowolnym systemem certyfikacji nadzorowanym przez organy państwowe lub uchylenie dotychczasowych regulacji.

6. Treści wyrażone w przyjętej w dniu 24 października 2013 r. Karcie Wolnych Zawodów (*Charter for Liberal Professions*), przez Europejską Radę Izb Inżynierskich (European Council of Engineers Chambers), Stały Komitet Europejskich Lekarzy (Standing Committee of European Doctors), Radę Europejskich Dentystów (Council of European Dentists) oraz Europejską Federację Lekarzy Weterynarii (FVE) (CPME 2013/140 FINAL), w szczególności definicję wolnego zawodu jako „zawodu o wyraźnym charakterze intelektualnym, wymagający wysokiego poziomu kwalifikacji i zwykle podlegający jasnym i ścisłym regulacjom zawodowym. W wykonywaniu tego typu czynności szczególne znaczenie ma element osobisty i związana z tym duża doza niezależności”.

wyraża następujące stanowisko:

1. Zawód lekarza weterynarii jest zawodem regulowanym w rozumieniu powyższych dyrektyw oraz jednocześnie zawodem zaufania publicznego, którego przedstawiciele odpowiedzialni są za ochronę zdrowia publicznego, co znajduje potwierdzenie w Rezolucjach Zgromadzenia Ogólnego OIE Nr 34/2011 oraz Nr 32/2012, uznających służby weterynaryjne za „Światowe Dobro Publiczne”;
2. Zawód lekarza weterynarii jest jedynym zawodem, który od produkcji pierwotnej aż do konsumenta końcowego kontroluje proces produkcji żywności i jako taki nie może być zastąpiony specjalistami o niższych kwalifikacjach;
3. W pełni popiera rekomendacje zawarte w Karcie Wolnych zawodów, w szczególności wezwanie Władz Wspólnoty Europejskiej do:
 - Wzmocnienia roli wolnych zawodów i wspierania ich w ramach ich

J.P

kompetencji.

- Uszanowania wartości dodanej, jaką wnoszą do społeczeństwa europejskiego wolne zawody oraz zagwarantowania, że wolne zawody nie będą oceniane wyłącznie według kryteriów rynkowo-ekonomicznych.
- Uszanowania struktur samorządowych wolnych zawodów, funkcjonujących w wielu Krajach Członkowskich. Zgodnie z zasadą pomocniczości, państwa członkowskie powinny mieć swobodę w wyborze sposobu zorganizowania profesjonalnych struktur dla wolnych zawodów.
- Przyznania, że decyzja o deregulacji wolnych zawodów, bez uwzględnienia wszystkich możliwych tego konsekwencji, może doprowadzić do spadku jakości świadczonych usług oraz braku kontroli nad nimi, na przykład wśród usług z sektora zdrowia.
- Zagwarantowania, że oceny wpływu konkretnych zmian legislacyjnych dotyczących wolnych zawodów będą przeprowadzane przed i po przyjęciu prawodawstwa europejskiego. W tym względzie Prawodawca europejski powinien w szczególności wziąć pod uwagę negatywne skutki obciążeń biurokratycznych wolnych zawodów.
- Zagwarantowania, że usługi świadczone przez wolne zawody, będące indywidualnymi, kreatywnymi rozwiązaniami, nie zostaną objęte standaryzacją na poziomie europejskim.
- Zagwarantowania, że relacja wzajemnego zaufania pomiędzy członkami wolnych zawodów a ich interesantami/klientami/pacjentami będzie w pełni chroniona.

I wobec powyższego, Rada Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Szczecinie stwierdza, iż deregulacja zawodu lekarza weterynarii wyłącznie w oparciu o przesłanki natury ekonomicznej, które rzekomo doprowadzą do obniżenia kosztów usług weterynaryjnych czy też zwiększą dostępność usług na rynku jest co do zasady błędna i fałszywa w swej treści, w trosce o bezpieczeństwo zdrowia publicznego Polska winna w pierwszej kolejności z całą pieczołowitością dofinansować proces edukacji na wydziałach medycyny weterynaryjnej, tak aby zwiększyć konkurencyjność polskich absolwentów

J.P.

wydziałów medycyny weterynaryjnej na rynku wspólnotowym, zapewnić wszystkim absolwentom godziwe miejsca pracy a dopiero w następstwie powyższego, można prowadzić dysputę społeczną na temat wprowadzenia ewentualnych elementów deregulacji zawodu.

Ponadto Rada Zachodniopomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej wnioskuje o pilną nowelizację ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012 poz. 572 t.j. ze zmianami) poprzez dodanie w artykule 8 ustępu 9a w brzmieniu:

„Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej określi, w drodze rozporządzenia, limit przyjęć wydziały medycyny weterynaryjnej w poszczególnych uczelniach, uwzględniając zasady określone w ust. 4, możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych wydziałów” i wzywa Krajową Radę Lekarsko-Weterynaryjną o wystąpienie do właściwych organów w celu zainicjowania inicjatywy ustawodawczej w powyższym zakresie.

SEKRETARZ
Maciej Prost
lekarz weterynarii

P R E Z E S
Marek S. Kubica
lekarz weterynarii

Otrzymują :

1. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna
2. Okręgowe Rady Lekarsko-Weterynaryjne – wszystkie